

PS HYTE-viesti

POHJOIS-SAVON HYTE

PS HYTE -VIESTI NRO 8/2022

Pohjois-Savon HYTE -viesti kokoaa tietoa, vinkkejä ja tapahtumia maakunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminnasta. HYTE-viesti lähetetään kerran kuukaudessa joka kuukauden ensimmäinen torstai. HYTE-viestiä saa välittää eteenpäin. Pohjois-Savon HYTE löytyy myös Facebookista [Pohjois-Savon HYTE](#), [Pohjois-Savon ehkäisevä mielenterveys ja päihdetyö](#) ja Twitteristä [PSHYTE](#) sekä Instagramista [PohjoisSavonHYTE](#)

POHJOIS-SAVON HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN AJANKOHTAISTA

- **1.1.2023 aloittavan Hyvinvointialueen valmistelu on edennyt ripeästi.** Hyvinvointialueen konsernipalveluihin on tulossa Strategia ja kehittäminen -toimiala, jonka alle muodostuu HYTE ja osallisuus -palvelualue. Tämän palvelualueen alle siirtyvät sekä nykyinen HYTE-tiimi, että järjestö- ja osallisuustoimintaan keskittyvät kaksi koordinaattoria. HYTE ja osallisuus -palvelualueen rakentaminen on jo pitkällä, ja talousarviokin ensi vuodelle on jo hahmoteltu. Tässä yhteydessä HYTE-vastuuvalmistelija Pekka Puustinen jää 1.9. alkaen opintovapaalle, ja palaa vasta ensi keväänä. HYTE-tiimi jatkaa työtään kuitenkin aiempaan tapaan, ja tiimin esihenkilönä syksyn ajan toimii Perusterveydenhuollon yksikön vs. ylilääkäri Anu Ryyänen”.
- **Vireyttä seniorivuosiin - ikääntyneiden ruokasuositukset käytäntöön koulutus 24.8.2022 klo 12.00-15.30**, KYS auditorio tai liity mukaan teams yhteyksin. Tavoitteena on tehdä tunnetuksi ikääntyneiden ruokasuosituksia ja viedä käytäntöön suosituksen kirjattuja hyviä käytäntöjä. Järjestäjänä POSOTE20, VRN, HYTE-tiimi ja Pohjois-Savon kunnat. [Ohjelma ja ilmoittautuminen.](#)
- **Pohjois-Savoon julistetaan koulu- ja päiväkotirauha pe 26.8.2022 klo 10** Kuopion torilavalla tai tule mukaan verkkoyhteyksin. Kaikenikäiset pohjoissavolaiset ovat tervetulleita seuraamaan tapahtumaa joko paikan päällä tai suorana lähetyksenä netissä. Tapahtuman suoran lähetyksen linkki löytyy: www.kuopio.fi/lapset-ja-nuoret2 Koulu- ja päiväkotirauhan julistajana toimii upea, rohkea artisti Isaac Sene, joka myös esiintyy tilaisuudessa. Lisäksi pääsemme nauttimaan taikuri Matias Suomalaisen ja K-pop-tanssiryhmä Nameless Dance Crew n mahtavista esityksistä. Tapahtuma on koko Pohjois-Savon yhteinen ja sitä tuottaa Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiimi sekä Kuopion kaupunki.

- **Pohjois-Savon lähisuhdeväkivaltakoulutus 9.9.2022 - Tunnista ja turvaa.** KYS auditorio tai liity mukaan teams yhteyksin. Koulutus on menetelmäkoulutus lähisuhdeväkivallasta. Käydään läpi väkivaltatyön puheeksioton, tunnistamisen ja turvaamisen työkaluja. [Ohjelma ja ilmoittautuminen](#)
- **Kaatumisvaaran vähentäminen luentosarjat jatkuvat:** Ei tarvitse ilmoittautua. Aiheet ja teemat:
 - 25.8.2022 klo 12.00–12.30 Kaatumisvaaran vähentäminen: Fall T.I.P.S mallin esittely ja kokemuksia. Asiantuntijana Tarja Tervo-Heikkinen, klinisen hoitotyön asiantuntija, KYS
 - Linkit luentosarjoihin ja aikaisempien luentosarjojen tallenteet löytyvät [AKE materiaalipankista](#)
- **Seksuaaliterveyden edistämisen tietoiskut:** Liity mukaan teams yhteyksin. Ei tarvitse ilmoittautua. Linkit tilaisuuksiin ja myöhemmin tallenteet (2vk ajan nähtävissä) Pohjois-Savon [seksuaaliterveyden edistämisen sivulla](#). Järjestäjänä Pohjois-Savon seksuaaliterveyden edistämisen työryhmä. Ajankohdat ja aiheet:
 - ke 24.8.2022 klo 12.00–12.30 Seksuaalihuolet mielessä ja mielen huolet seksuaalisuudessa.
 - ti 17.9.2022 klo 12.00-12.30 Seksuaalisen häirinnän ja väkivallan puheeksiotto
 - to 27.10.2022 klo 12.00-12.30 Kohdunkaula syövän seulonta.
- **Vaikutusten ennakkoarviointi päätöksenteossa, EVA työpajat** Pohjois-Savon kunnissa kuntien ja kuntayhtymien luottamushenkilöille, viranhaltijoille ja asioiden valmistelijoille:
 - Kuopio 25.8.2022 klo 8 (LAVA aiheena),
 - Varkaus 30.8.2022 klo 13-15, valtuustosalii,
 - Joroinen 30.8.2022 klo 16-18, koulukeskus,
 - SavoGrown kunnat 7.9.2022 klo 17-19, Tervo
 - Kaavi 8.9.2022 klo 12-15,
 - Rautavaara 12.9.2022 klo 15-17,
 - Siilinjärvi 20.9.2022 klo 9-11
 - Leppävirta 12.10.2022 klo 14-16.30 (LAVA aiheena),
 - Ylä-Savon kunnat 5.10.2022 klo 17-20, Iisalmi ja etäyhteyksin
 Lisätietoja kuntasi hyvinvointikoordinaattorilta / hyte-yhdyshenkilöltä.
- **Itsemurhien ehkäisy päivän tilaisuus 10.9. klo 13.00 - 14.30** Kauppakeskus Matkus, Kuopio. Tilaisuuden järjestää Pohjois-Savon itsemurhien ehkäisyverkosto. Tilaisuus on kaikille avoin ja mahdollisuus kuulla mm. asiaa itsemurhien ehkäisystä ja paneelikeskustelu. [Lisätietoja](#).
- **Pohjois-Savon raskaus- ja vauva-ajan mielenterveyden edistämisen foorumi. 14.9.2022 klo 12-14.30.** Järjestäjänä: Kuopion ensikotiyhdistys ry./ Stressistä säätelyyn -hanke, PSSHP/pikkulapsipsykiatria ja PSSHP/ HYTE- tiimi Teemana: Raskausajanmielenterveys ja raskausajan hyvinvoinnin vaikutukset lapsenmielenterveyden kehittymiseen. [Lisätietoja](#).
- **Yksinäisyys puheeksi - koulutus 27.9. klo 14-16** teams yhteyksin. Järjestäjänä: Pohjois-Savon HYTE-tiimi Helsinki Mission kanssa. Koulutuksessa saa työkaluja omaan työhön aikuisen yksinäisyyden ymmärtämiseen ja asian kanssa työskentelyyn. Koulutuksen lopuksi kerrotaan mahdollisuudesta asiakasohjaukseen sekä tulevasta maksuttomasta yksinäisyystyön menetelmäkoulutuksesta. [Lisätiedot ja ilmoittautuminen](#).
- **Haavoittuva mieli – tunnista ja tue Mielenterveyden ensiapu® 1-koulutus 29.-30.10.2022 Kuopiossa.** Järjestäjänä PSSHP:n HYTE- tiimi. Koulutus on ensisijaisesti suunnattu kansalaisopiston henkilöstölle. Koulutuksessa saa tietoa mielen hyvinvoinnista ja siihen vaikuttavista tekijöistä, rohkaistuu huolehtimaan omasta ja läheisten mielenterveydestä sekä saa taitoja selvittää elämään kuuluvista vastoinkäymisistä. Jos paikkoja jää kohderyhmältä yli, niitä voi tiedustella helena.tormi@kuh.fi.
- **Nuoren mielen ensiapu-koulutus 9.11.2022 klo 8.30-15.30** Pohjois-Savon liitto, Sepänkatu1, Kuopio. Koulutuksen tavoitteena on ehkäistä lasten ja nuorten mielenterveysongelmia, parantaa varhaista tunnistamista, vahvistaa aikuisen valmiuksia ottaa puheeksi mielenterveyteen liittyviä kysymyksiä. Kohderyhmä: 7-18-vuotiaita lapsia tai nuoria työssään tai vapaa-ajalla kohtaaville, esim. sosiaali- ja

terveydenhuollon ammattilaisille, nuorisotyöntekijöille, opettajalille ja oppilashuoltoryhmän jäsenille ja urheiluseurojen valmentajille. [Lisätietoja.](#)

- **Haavoittuva mieli – tunnista ja tue Mielenterveyden ensiapu@ 2-koulutus 16.-17.11.2022**

Kuopiossa. Järjestäjänä POSOTE20 ja Pohjois-Savon HYTE-tiimi. Kohderyhmä: Pohjois-Savon alueen perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon ammattilaiset, erityisesti aikuisväestön parissa työskentelevät. Mielenterveyden ensiapu@2-koulutuksessa osallistuja saa valmiudet soveltaa mielenterveyden ensiavun askeleita. Koulutukseen mahtuu mukaan 20 henkilöä. Paikat jakautuvat 1-2/kunta, mutta jos jostain kunnasta ei tule osallistujia vapaat paikat jaetaan ilmoittautumisjärjestyksessä. [Tarkemmat tiedot ja ilmoittautuminen.](#)

- **Seksuaaliterveyden edistämisen alueellinen koulutus 24.11.2022 klo 8-12** KYS auditorio 1, M-rakennus, 2.krs tai liity mukaan teams yhteyksin. Teemana kohtaaminen seksuaaliterveyden edistämistyössä (sisältää puheeksioton). Järjestäjänä Pohjois-Savon seksuaaliterveyden edistämisen työryhmä ja KYS. Ohjelma ja ilmoittautuminen julkaistaan myöhemmin [seksuaaliterveyden edistämisen sivuilla.](#)

- **Lapset puheeksi -menetelmäkoulutus.** Tulossa loka-joulukuussa. Lisätietoja myöhemmin.

- **Pohjois-Savon Lapset puheeksi (LP)- menetelmän esimiespäivä. 1.11.2022 klo 13.30 -15.30.**

Teams. Kohderyhmä: Kuntien ja järjestöjen lähiesimiehet/ esimiehet, joilla on vastuu LP – menetelmää käyttävistä alaista sekä LP-työn käytänteistä ja hyötyvät toisten samassa asemassa olevien pohdintoista sekä muut asiasta kiinnostuneet esimiestahot. Ohjelma julkaistaan myöhemmin.

- **Lapset puheeksi – kouluttajakoulutus joulukuu 2022 - huhtikuu 2023, Kuopio.** Järjestäjänä Pohjois-Savon HYTE-tiimi. LP- kouluttajakoulutus, joka mahdollistaa oman LP- kouluttajan saamisen kuntaan. Ilmoittautuminen 11.11. mennessä osoitteeseen: helena.tormi@kuh.fi [Lisätietoja.](#)

Kyselyjä tulossa vastattavaksi:

- **Pohjois-Savon järjestökysely** syyskuussa 2022 järjestö- ja yhdistystoimijoille.

- Pohjois-Savon asukkailla toteutetaan **Päihdetilannekysely** syksyllä 2022. Päihdetilannekysely on tarkoitettu kaikille kuntalaisille. Asukkaat pääsevät esittämään ajatuksiaan kunnan päihdetilanteesta ja toivomuksiaan esimerkiksi päihdehaittojen vähentämisen keinoista. Lisätietoja syys- lokakuussa.

- **Päihdetyön osaamisen ja yhteistyön kehittämistarvekysely** loka- marraskuussa 2022 . Kyselyllä kartoitetaan päihdetyön osaamisen ja yhteistyön kehittämistarpeita sote- ja sivistyspalveluiden ammattilaisilta. Kyselyn toteuttaa A-klinikkasäätiö.

- **Pohjois-Savon alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa linjattujen HYTE-menetelmen jalkautumisen tilannekysely** kunnan viranhaltijoille vastattavaksi syksyllä 2022.

MIELITEKO-OHJELMAN MAKSUTTOMAT PALVELUT KUNNILLE, YHDISTYKSILLE JA JÄRJESTÖILLE

Olemme saaneet tuotteistettua Mieliteko-ohjelman neljä erilaista palvelua, joita toivomme eri toimijoiden tilaavan meiltä. Pohjois-Savon terveempi tulevaisuus vaatii, että muutamme arvoja, asenteita ja toimintatapoja. Tarvitsemme tähän muutokseen

rohkeita kuntalaisia ja rohkeita kuntia, mutta myös selkeitä tavoitteita

Muutosvalmentajamme jalkautuvat kuntiin, räätälöimme yhdessä toimijan/eri toimijoiden kanssa sopivan ratkaisun juuri teidän kuntanne tarpeisiin. Palvelumme löytyvät Mieliteko-ohjelman kotisivuilta. Seuraavista linkeistä saat lisätietoa palveluista:

- [Muutosvalmennus](#)
- [Mielitekopiiri](#)
- [Kehukoppi](#)
- [Mielitekorihi](#)

Ilmoittauduthan myös maksuttomiin koulutuksiin: -

Mielenterveysjohtamisen valmennusta. Tunnehaavoja huomioiva ihmisen kohtaaminen 25.8.2022 klo 14-15.30 teams [Ilmoittaudu](#) tai 7.9.2022 klo 14-15.30 teams [Ilmoittaudu](#)

[Lue lisää](#)

POHJOIS-SAVON HYTE:N JA YHTEISTYÖTAHOJEN KOULUTUKSIA TARJOLLA

ELOKUU

- **Ongelmallisen rahapelaamisen koulutukset syksyllä 2022.** Aluetuki/THL järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille tarkoitettuja maksuttomia verkkokoulutuksia rahapelaamisen puhekeskustelusta, rahapeliongelman tunnistamisesta ja rahapeliiriippuvuuden hoidosta. [Tutustu ja ilmoittaudu.](#)
- **Lähisuhdeväkivallasta aiheutuva palveluiden käyttö ja kustannukset (LAKU) -hankkeen tulosten julkistustilaisuus 22.8.2022 klo 12.-15.45** THL ja verkkoyhteyksin. Järjestäjänä THL. Kaikki aiheesta kiinnostuneet ovat tervetulleita seminaariin. Erityisesti seminaari sopii päättäjille, ammattilaisille, tutkijoille, opiskelijoille ja järjestöjen edustajille. [Ohjelma ja ilmoittautuminen.](#)
- **Ota rahapelaaminen puheeksi! 23.8.2022 klo 9-12,** teams yhteyksin. Järjestäjänä: Peliklinikka ja Sovatek-säätiö. Koulutuksen teemoja ovat: rahapelaaminen ilmiönä, rahapelaamisen puhekeskustelu, riski- ja ongelmapelaamisen tunnistaminen, ongelmapelaaminen sekä lyhytneuvonta. Kohderyhmä: Sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöille sekä kaikille rahapelaamisen puhekeskustelusta kiinnostuneille: [koulutuskalenteri](#) ja [ilmoittautuminen](#)
- **Parempi Pohjois-Savo nuorille 23.8.2022 klo 16.30-19.00** seminaari, maakuntasali/Teams. Tule kuulemaan Nuoret pohjoissavolaiset tulevaisuudentekijät -hankkeen loppuseminaariin, miten nuorten näkökulmasta maakuntaa ja nuorten osallistumismahdollisuuksia tulisi kehittää. [Ohjelma ja ilmoittautuminen.](#)
- **Ratkaisukeskeinen ote digipelaamisen hallintaan 24.8.2022 klo 9-11** teams. Sisältö: Digipelaaminen ilmiönä – milloin pelaaminen on ongelmallista?, ratkaisukeskeisiä keinoja digipelaajan kanssa työskentelyyn ja runsaasti esimerkkejä todellisista asiakastilanteista. Koulutus on suunnattu oppilas- ja opiskelijahuollon työntekijöille, mutta menetelmiä pystyy käyttämään laajasti sosiaali-, terveys- ja kasvatusalan tehtävissä. [Ilmoittautuminen.](#)
- **Seksuaaliterveyden edistämisen tietoisuus: Seksuaalihuolet mielessä ja mielen huolet seksuaalisuudessa. 24.8.2022 klo 12.00-12.30** teams yhteyksin. Asiantuntijana Marjo Tossavainen,

Psykologi, FT, psykoterapeutti ja seksuaaliterapeutti, YTHS. Tilaisuus on osa seksuaaliterveyden edistämisen tietoiskujen sarjaa. Tilaisuus on avoin sosiaali- ja terveystieteiden ammattilaisille, järjestötoimijoille, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, koulujen, oppilaitosten, nuorisotoimen ja varhaiskasvatuksen välle sekä kaikille asiasta kiinnostuneille. Järjestäjänä Pohjois-Savon seksuaaliterveyden edistämisen työryhmä. Tilaisuuden teams linkki ja tallenne 2vk ajan löytyvät [seksuaaliterveyden edistämisen sivulta](#).

- **Vireyttä seniorivuosiin - ikääntyneiden ruokasuositukset käytäntöön koulutus 24.8.2022 klo 12.00-15.30** KYS auditorio tai liity mukaan teams yhteyksin. Tavoitteena on tehdä tunnetuksi ikääntyneiden ruokasuosituksia ja viedä käytäntöön suosituksen kirjattuja hyviä käytäntöjä. Järjestäjänä POSOTE20, VRN, HYTE-tiimi ja Pohjois-Savon kunnat. [Ohjelma ja ilmoittautuminen](#).
- **Soveltavan liikunnan päivät 24.-25.8.2022** Helsingissä ja verkossa. Tapahtumassa käsitellään alan ajankohtaisia aiheita, esitellään uutta tutkimusta ja päästään kokeilemaan soveltavaa liikuntaa käytännössä. Keskipisteessä ovat liikkujien kokemukset soveltavasta liikunnasta. [Lisätietoja ja ilmoittautuminen](#)
- **Kaatumisvaaran vähentäminen luentosarjan luento 25.8.2022 klo 12.00-12.30 Kaatumisvaaran vähentäminen: Fall T.I.P.S mallin esittely ja kokemuksia.** Asiantuntijana Tarja Tervo-Heikkinen, kliinisen hoitotyön asiantuntija, KYS. Ei tarvitse ilmoittautua. Linkki ja aikaisempien luentosarjojen tallenteet löytyvät [AKE materiaalipankista](#)
- **Ehkäisevän työn uudet rakenteet ja yhteistyön muodot. 25.08.2022 klo 13-15.30** webinaari. Järjestäjänä THL. Ehkäisevä päihdetyö kunnissa ja hyvinvointialueilla -webinaari käy läpi uudistuneita vastuita ja rooleja, sekä antaa konkreettisia esimerkkejä laadukkaasti ehkäisevän päihdetyön rakentamisesta kunnissa, hyvinvointialueilla ja niiden yhdyspinoilla. [Lisätietoja ja ilmoittautuminen](#).
- **Mieliteko -ohjelma järjestää Mielenterveysjohtamisen valmennusta. Tunnehaavoja huomioiva ihmisen kohtaaminen 25.8. klo 14.00-15.30** teams yhteyksin. Kohderyhmä: Pohjois-Savon Mieliteko-ohjelmaan osallistuvien kuntien päättäjät, johtavat viranhaltijat, yritysten, järjestöjen, seurakuntien edustajat ja muut valmennuksesta kiinnostuneet. Valmentaja: Terapeutti, hammaslääkäri Kati Sarvela. [Ilmoittautuminen](#).
- **Luontolähtöinen Ystäväpiiri -ohjaajakoulutus Kuopiossa syksyllä 2022 (5pv: ti 30.8., 6.9., 27.9., 8.11. ja 13.12.2022 klo 9-16).** Tietoa ja välineitä iäkkäiden ihmisten yksinäisyyttä vähentävän Ystäväpiiri-ryhmän suunnitteluun, toteutukseen ja ohjaamiseen. Paikka Kuopio, Palvelualan opisto, Asemakatu 4. Koronatilanteen vaatiessa etänä. Hinta ammattilaisille 100 e/hlö, vapaaehtoistoimijoille maksuton. Koulutukseen haetaan mukaan täyttämällä [lomake](#) 9.8.2022 mennessä. [Lisätietoja](#)
- **Pakolaistaustaisten ihmisten mielenterveyteen keskittyvä tapahtuma. 31.8. - 1.9.2022** Järjestäjänä THL/ PALOMA-osaamiskeskus. Etä- ja lähitilaisuus. Kohderyhmä: eri alojen asiantuntijat ja ammattilaiset, jotka kohtaavat työssään pakolaistaustaisia ihmisiä ja vastaavat palveluiden suunnittelusta sekä aiheesta kiinnostuneet opiskelijat. Tilaisuudessa kuultavissa puheenvuoroissa esitellään tuoretta tutkimustietoa, hyviä käytäntöjä ja uusia työkaluja. [Ohjelma ja ilmoittautuminen](#).
- **Iäkkäiden palveluiden kehittäminen - teemana iäkkäiden omaishoito 31.8.2022 klo 12.00-16.00** webinaari. Järjestäjänä THL. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus - ohjelman kansallinen tilaisuus. Webinaarin aiheena on iäkkäiden omaishoito. Webinaarissa saa tietoa omaishoidon kriteereistä ja hoitopalkkioita koskevasta selvityksestä (THL), tutkimustietoa omaishoitajuudesta, kehittämiskäytäntöjä alueilta ja puheenvuoron Omaishoitajaliitosta. [Ohjelma ja ilmoittautuminen](#)

SYYSKUU

- **Kaveritaitoja-ohjelma ja sen hyödyntäminen 1.9.2022 klo 13-14:30.** Kaveritaitoja-ohjelma toimii vuorovaikutuksen tukena haastavissakin tilanteissa. [Ilmoittautumiset ja lisätieto](#)
- **Käyttäytymisellään reagoivat lapset 1/2-webinaari: Ryhmänhallintataidot kouluissa ja varhaiskasvatuksessa opettajien ja muun henkilöstön tukena 5.9.2022 klo 14-16** webinaari. Järjestäjänä AVI. Kohderyhmä: Opettajat, varhaiskasvatuksen opettajat ja opiskeluhoollon henkilöstö. [Lisätietoja ja ilmoittautuminen.](#)
- **Mikä siinä syömisessä on niin vaikeaa? - tietoa kasvattajille syömishäiriöistä, syömisestä oireilusta ja syömishäiriömyönteisestä kulttuuristamme. 6.9.2022 klo 9.00-11.30** webinaari. Järjestäjä Länsi- ja Sisä-Suomen AVI. Webinaarin tavoitteena on antaa perustietoja syömishäiriöistä lasten ja nuorten kanssa työskenteleville ammattilaisille. Tapahtuma on tarkoitettu kaikille opetus- ja kasvatusalan ammattilaisille. [Ohjelma ja ilmoittautuminen.](#)
- **Ratkaisukeskeinen ote digipelaamisen hallintaan 7.9.2022 klo 9-11** teams. Sisältö: Digipelaaminen ilmionä – milloin pelaaminen on ongelmallista?, ratkaisukeskeisiä keinoja digipelaajan kanssa työskentelyyn ja runsaasti esimerkkejä todellisista asiakastilanteista. Koulutus on suunnattu oppilas- ja opiskelijahuollon työntekijöille, mutta menetelmiä pystyy käyttämään laajasti sosiaali-, terveys- ja kasvatusalan tehtävissä. [Ilmoittautuminen.](#)
- **Mieliteko -ohjelma järjestää Mielenterveysosaamisen valmennusta. Tunnehaavoja huomioiva ihmisen kohtaaminen 7.9. klo 14.00–15.30** teams yhteyksin. Kohderyhmä: Pohjois-Savon Mieliteko-ohjelmaan osallistuvien kuntien kaikkien sektorien työntekijät, lähijohtajat, esihenkilöt, työllisyyspalveluissa toimivat sekä muut valmennuksesta kiinnostuneet
Valmentaja: Terapeutti, hammaslääkäri Kati Sarvela. [Ilmoittautuminen](#)
- **Omahoitovalmennusohjaaja – koulutus. 7.9., 14.9., 5.10., 2.11. ja 7.12. 2022.** Teams. Järjestäjänä Vanhustyön keskusliitto. Omavalmennuksella parannetaan iäkkäiden pariskuntien hyvinvointia, joita muistisairaus koskettaa. Koulutus sisältää viisi lähiopetuspäivää ja lisäksi koulutuksen aikana ohjataan esimerkiksi omassa toimintaympäristössä tapahtuva Omahoitovalmennus-ryhmä. Etsimme koulutuksesta kiinnostuneita henkilöitä, sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia tai vapaaehtoisia, koulutautumaan Omahoitovalmennus-toiminnan ryhmänohjaajaksi. Omahoitovalmennus-koulutuksen hinta on 100 euroa / ammattilainen ja vapaaehtoistoimijoille sekä opiskelijoille koulutus on maksuton. [Tarkemmat tiedot](#)
- **Työterveyshoitajien ja työttömien terveystarkastuksia tekevien terveydenhoitajien työote 8.9.2022 klo 13-16** verkkotilaisuus. Järjestäjänä THL. Työttömien terveyden tueksi työpajojen tavoitteena on tukea vertaisoppimista ja vertaistiedonvaihtoa toimivista käytännöistä työttömien terveystarkastuksissa ja niihin liittyvissä palveluissa, kartoittaa kansallisen tason kehittämistarpeita, rakentaa ammattilaisten kanssa kansallista suositusta työttömien terveystarkastuksesta. [Lisätietoja](#)
- **Valtakunnalliset neuvolapäivät - juhlawebinaari 2022** torstaina **8.9.2022** klo 9.00-16.30. [Ohjelma ja ilmoittautuminen.](#)
- **Pohjois-Savon lähisuhdeväkivaltakoulutus 9.9.2022 - Tunnista ja turvaa.** KYS auditorio tai liity mukaan teams yhteyksin. Koulutus on menetelmäkoulutus lähisuhdeväkivallasta. Käydään läpi väkivaltatyön puheeksioton, tunnistamisen ja turvaamisen työkaluja. [Ohjelma ja ilmoittautuminen](#)
- **Itsemurhavaara: miten tunnista ja miten toimin? 9.9.2022 klo 12 - 15.00** teams yhteyksin. Järjestäjänä THL. Seminaarissa esitellään itsemurhavaaran tunnistamiseen soveltuvia menetelmiä ja toimintamalleja. Sisältö on suunniteltu erityisesti kunnan terveyden edistämisen tai mielenterveystyön parissa työskenteleville ja näistä toiminnoista vastaaville esimiehille, mutta tilaisuus on avoin laajalle yleisölle sekä aihepiiriin tutkijoille. [Ohjelma ja ilmoittautuminen](#)
- **Itsemurhien ehkäisy päivän tilaisuus 10.9. klo 13.00 - 15.00** Kauppakeskus Matkus, Kuopio. Tilaisuuden järjestää Pohjois-Savon itsemurhien ehkäisyverkosto. Tilaisuus on kaikille avoin ja mahdollisuus kuulla mm. asiaa itsemurhien ehkäisystä ja paneelikeskustelu. [Lisätietoja.](#)

- **Pohjois-Savon raskaus- ja vauva-ajan mielenterveyden edistämisen foorumi 14.9.2022 Klo 12-14.30** teams yhteyksin. Foorumin tavoitteena on kokoontua yhdessä keskustelemaan raskaus- ja vauva-ajan mielenterveyteen liittyvistä teemoista, alueemme käytännöistä ja hyvistä työtavoista. Foorumi kokoontuu jatkossa neljä kertaa vuodessa. Järjestäjät: KYS/pikkulapsipsykiatria, Kuopion ensikotiyhdistys ry./ Stressistä säätelyyn -hanke sekä Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri/HYTE -tiimi. [Lisätietoja](#)
- **Päiväkoti- ja kouluruoka - mikä avuksi jos ei maistu? 14.9.2022 12.30-13.30. webinaari** Kaikille lasten parissa työskenteleville ammattilaisille. Materiaaleja myös eri kielitaustaisille ja erityisen tuen perheille. Miksi ruoka ei aina maistu? Mitä voit asialle tehdä varhaiskasvatuksessa, koulussa, kotona tai ruokapalveluissa? Pääset tutustumaan myös valmiisiin ohjausmateriaaleihin. Järjestäjänä Ruukku ry ja Neuvokas perhe, Ruokailoa kaikille -hanke (STM:n terveyden edistämisen määräraha). [Lue lisää ja ilmoittaudu](#)
- **Kuntamarkkinat 14.-15.9.2022.** [Lisätietoja.](#)
- **Rahapeli riippuvuus hallintaan – menetelmäkoulutus 15.9.2022 klo 9–14** Järjestäjänä Rahapeliklinikka ja Sovatek-säätiö. Rahapeli riippuvuus hallintaan -menetelmäkoulutuksessa (1,5 päivää) osallistuja saa teoriaan ja käytäntöön perustuvan kokonaiskuvan rahapeli riippuvuuden hoidosta kognitiivisen käyttäytymisterapian viitekehyksen mukaisesti. Koulutus perustuu Rahapeli riippuvuus hallintaan - Terapeutin käsikirjaan ja Rahapeli riippuvuus hallintaan - Asiakkaan työkirjaan (Ladouceur & Lachance 2020). Kohderyhmä: Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö, joka työssään kohtaa asiakkaita ja potilaita, joilla on rahapeliongelma. [Ilmoittautuminen ja lisätietoja](#)
- **Seksuaaliterveys 2022 -koulutuspäivät 15.-16.9.2022** Helsingissä. Teemana seksuaalisuus ja sen eri muodot elämän eri vaiheissa. Järjestäjänä Suomen kättilöliitto ry. [Lisätietoja](#)
- **HYTE-treffit 16.9.2022 klo 10–11** verkkoyhteyksin. Järjestäjänä THL ja Kuntaliitto. Kohderyhmä: kuntien hyte-koordinaattoreille ja muille hyte-työn tekijöille. Aiheena: Hyvinvointikoordinaattorin työkuva. HYTE-treffeillä kuullaan kuntien hyte-työn kehittämiseen ja johtamiseen liittyviä puheenvuoroja ja käydään yhteistä keskustelua. [Ohjelma ja lisätietoja](#)
- **Kansanterveyspäivä 19.9.2022** paikan päällä Helsingissä tai videon välityksellä. Päivän teemana on terveyden eriarvoisuuden vähentäminen. Ohjelma, lisätietoja ja linkki löytyvät [Kansanterveyspäivän sivuilta.](#)
- **Kasvikset - lisää väriä lasten lautasille 21.9.2022 12.30-13.30. webinaari** Kaikille lasten parissa työskenteleville ammattilaisille. Kuusi kourallista päivässä? Viittä eri väriä? Tule kuulemaan, kuinka kannustaa lasta kasvien monipuoliseen käyttöön päiväkodissa, koulussa ja kotona. Nappaa valmiit ideat ohjaukseen ja kasvatukseen. Järjestäjänä Ruukku ry ja Neuvokas perhe, Ruokailoa kaikille -hanke (STM:n terveyden edistämisen määräraha). [Lue lisää ja ilmoittaudu](#)
- **Pohjois-Savon hyvinvointivajeet ja niiden korjaaminen – HYTE-työn painopisteet ja vaikuttavat menetelmät 22.9.2022 klo 13-15** teams yhteyksin. Esittelyssä mm. Savuton kunta -toimintamalli ja Mielenterveystalo.
- **Maailman ehkäisy päivä, maksuttoman ehkäisyn kansallinen tilaisuus 26.9.2022** alustava, ohjelma tarkentuu myöhemmin. Järjestäjänä THL, Sote-uudistus.
- **Käyttäytymisellään reagoivat lapset 2/2 - webinaari: Joustavasti tehostuvan tuen ketju johtaminen: mistä joustavasti tehostuvan tuen vaikuttavat elementit rakentuvat? 26.9.2022 klo 14-16** webinaari. Järjestäjänä AVI. Kohderyhmä: Opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjien, koulujen ja opiskeluhoollon sekä varhaiskasvatuksen johto ja suunnittelijat. [Lisätietoja ja ilmoittautuminen.](#)
- **Maksuttoman ehkäisyn kokeilu 26.9.2022 klo 12-16** webinaari. Kansallinen tilaisuus. Maksuttoman ehkäisyn kokeilun tavoitteena on kehittää ehkäisy palveluja kattavasti, jolloin palveluihin sisältyvät raskauden ja seksitautien ehkäisy, seksuaali- ja lisääntymisterveyttä edistävä ohjaus ja neuvonta ja seksuaalikasvatus. [Ohjelma ja ilmoittautuminen.](#)
- **Etukeno - liikuntaneuvonta sotemyllerryksessä 27.9.2022 klo 10-11.15** verkkoyhteyksin. Mitä tapahtuu kuntien liikuntaneuvonnalle soteuudistuksessa? Miten hyvinvointialueet ja liikuntapalvelut saadaan puhaltamaan yhteen hiileen, jotta asiakas saa jatkossakin laadukasta

liikuntaneuvontaa? Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmä on laatinut ohjeistukset liikuntaneuvonnan järjestämisestä hyvinvointialueiden ja kunnan liikuntapalveluiden välillä. Nostamme ohjeistuksista keskusteluun kolme keskeistä teemaa: liikuntaneuvonnan vastuunjako, kunnan ja tulevien hyvinvointialueiden tiedonsiirto sekä neuvonnan indikaattorit. [Lisätietoja ja ilmoittautuminen](#)

- **Seksuaaliterveyden edistämisen tietoisuus: Seksuaalisen häirinnän ja väkivallan puhekeskustelu.** **27.9.2022 klo 12.00–12.30** teams yhteyksin. Asiantuntijana Anna Korhonen, Tyttöjen Talo, Setlementti Puijola, Kuopio. Tilaisuus on osa seksuaaliterveyden edistämisen tietoisuuden sarjaa. Tilaisuus on avoin sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille, järjestötoimijoille, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, koulujen, oppilaitosten, nuorisotoimen ja varhaiskasvatuksen väelle sekä kaikille asiasta kiinnostuneille. Järjestäjänä Pohjois-Savon seksuaaliterveyden edistämisen työryhmä. Tilaisuuden teams linkki ja tallenne 2vk ajan löytyvät [seksuaaliterveyden edistämisen sivulta](#).
- **Vaikutusten ennakkoarvionilla vaikuttavampia päätöksiä.** **27.9.2022 klo 13-15.** Webinaari. Järjestäjänä THL. Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi (EVA) on tapa arvioida etukäteen sitä, miten valmistelussa oleva päätös vaikuttaisi erilaisten ihmisryhmien elämään. Ennakkovaikutusten arviointi on tärkeä työkalu myös vaikuttavan ehkäisevän päihdetyön johtamisessa. Lisätietoja [THL:n tapahtumakalenterista](#)
- **Yksinäisyys puhekeskus - koulutus 27.9. klo 14-16** teams yhteyksin. Järjestäjänä: Pohjois-Savon HYTE-tiimi Helsinki Mission kanssa. Koulutuksessa saa työkaluja omaan työhön aikuisen yksinäisyyden ymmärtämiseen ja asian kanssa työskentelyyn. Koulutuksen lopuksi kerrotaan mahdollisuudesta asiakasohjaukseen sekä tulevasta maksuttomasta yksinäisyystyön menetelmäkoulutuksesta. [Lisätiedot ja ilmoittautuminen](#).
- **Ehkäisevän päihdetyön osaaja -koulutus: työkaluja ja materiaalia nuorisotyön tueksi.** **28.9.2022 klo 9 – 16**, Tulliportinkatu 31, 70110 Kuopio. EHYT ry., Pohjois-Savon syöpäyhdistys ja Kuopion kaupunki. Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa ammattilaisten ja vapaaehtoisten ehkäisevän päihdetyön osaamista nuorisotyössä. Koulutus tarjoaa ajankohtaista tietoa nikotiinituotteista sekä työkaluja ja välineitä ehkäisevän päihdetyön toteuttamiseksi nuorisotyössä. [Lisätietoja](#).
- **Ateriarytmi - miksi ja miten lasten ruokailusta säännöllisempää** **28.9.2022 12.30-13.30. webinaari** Kaikille lasten parissa työskenteleville ammattilaisille. Unohtuuko aamupala toistuvasti? Onko välipalalla väliä? Entä mitä haittaa jatkuvasta napostelusta on? Kuinka puhua ateriarytmistä lasten ja vanhempien kanssa? Luvassa asiaa säännöllisen ateriarytmin tukemisesta ja valmiit ohjausmateriaalit käyttöön. Järjestäjänä Ruukku ry ja Neuvokas perhe, Ruokailoa kaikille -hanke (STM:n terveyden edistämisen määräraha). [Lue lisää ja ilmoittaudu](#)
- **"Laita pari kuvaa" - suoraa puhetta somemaailmasta** **29.9.2022 klo 9-16** Helsingin Suvilahti Tiivistämö tai osallistu etänä. Seminaari on ilmainen. Järjestäjänä Sua varten somessa-hanke. Suoraa puhetta somesta, seksuaalisuudesta ja seksuaalirikoksista! Mitä somessa tapahtuu juuri nyt? Mitä ammattilaisen on hyvä siitä tietää? Seminaarissa kuulet nuorten ääntä suoraan kentältä ja saat ajankohtaista tietoa verkkovälitteisistä seksuaalirikoksista, niihin puuttumisesta sekä niiden ennaltaehkäisystä. Seminaari on avoin kaikille kiinnostuneille. [Ohjelma ja ilmoittautuminen](#) 22.9. mennessä.
- **Palaset-työmenetelmä.** Sininauhaliitto ja Irti Huumeista ry kouluttavat sosiaali-, terveys- tai kasvatustalon ammattilaisia syksyllä 2022. Palaset -työmenetelmä auttaa ammattilaisia tukemaan läheisiä nuoren huumeiden käytön synnyttämässä kriisissä. Malliin kuuluu läheisiä tukeva itseapuopas, perhekeskeiset tapaamiset ja vertaistukiryhmä. Maksuton koulutus järjestetään verkkoalustalla kolmena iltapäivänä. Kunkin koulutusosion pituus on 3,5 tuntia. Lisäksi koulutukseen kuuluu yksi myöhemmin järjestettävä jatkotapaaminen. Osallistujat saavat yksilöllistä tukea työmenetelmän käyttöönottoon. [Tarkemmat tiedot](#)

LOKAKUU

- **Osallisuusviikko 3.-6.10.2022.** Osallisuus työkalut käyttöön. Osallisuusviikolla tutustut osallisuuden edistämisen käytännön työkaluihin. Tilaisuudet on suunnattu osallisuustyötä tekeville sekä kaikille aiheesta kiinnostuneille. Kaikki tilaisuudet ovat maksuttomia. Järjestäjänä Sokra. [Lisätietoja](#)
- **Toimiva lapsi & perhe (TLP) -menetelmien käyttäjien ja kouluttajien boosteripäivä 4.10. klo 12-15.00.** Kuopio. Kohderyhmä: Lapset puheeksi – menetelmää ja TLP-perheinterventiota työssään käyttävät ammattilaiset, menetelmien kouluttajat sekä henkilöt, jotka ovat käyneet TLP/LP- menetelmä koulutuksen. Ohjelma julkaistaan myöhemmin.
- **Lapsi kiukuttelee - ja muut haastavat (ruoka)kasvatustilanteet. 5.10.2022 12.30-13.30. webinaari** Kaikille lasten parissa työskenteleville ammattilaisille. Miksi ruualla ei kannata lahjoa lasta? Kuinka tukea vanhempia toimimaan rakentavasti haastavissa tilanteissa? Tarjolla taustatietoa, toimintaideoita ja valmiita materiaaleja haastavien ruokakasvatustilanteiden puheeksi ottoon ammattilaisille. Järjestäjänä Ruukku ry ja Neuvokas perhe, Ruokailoa kaikille -hanke (STM:n terveyden edistämisen määräraha). [Lue lisää ja ilmoittaudu](#)
- **Tasa-arvopäivät 6.-7.10.2022.2022** Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella Helsingissä sekä verkossa. Tapahtuma toteutetaan yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön, tasa-arvotoimijoiden verkoston ja oikeusministeriön Yhdenvertaisuuden tekijät -hankkeen kanssa. Tapahtuman teemana on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tekijät. [Ohjelma ja ilmoittautuminen](#)
- **Kriisistä kriisiin – miten vahvistaa nuorten mielen hyvinvointia? 10.10.2022. Klo 12:00 - 15:00** verkkoyhteyksin. THL. Nuoret kohtaavat toistuvia kriisejä, jolloin on tärkeä vahvistaa nuorten mielenterveystaitoja arjessa. [Lisätietoja.](#)
- **Terveysliikuntapäivät 12.-13.10.2022.** Väestötutkimusten karu viesti - Lisää liikettä kenelle? Järjestäjänä UKK-instituutti. Päivän teemat; puoli vuosisataa liikkumisen väestötutkimuksia, liikkumisen ja paikallaanolon trendit taaperosta senioriin, keitä ne on ne vähän liikkuvat? Näkyykö vähenevä liikkuminen huonompana kuntona? Lisää liikettä, miten ja kuka maksaa ja kenellä on vastuu? [Lue lisää seminaarista.](#)
- **Ota rahapelaaminen puheeksi! 20.10.2022 klo 9-12,** teams yhteyksin. Järjestäjänä: Peliklinikka ja Sovatek-säätiö. Koulutuksen jälkeen osallistujilla on valmiudet ottaa rahapelaaminen puheeksi, tukea asiakasta muutokseen lyhytneuvonnan keinoin ja arvioida yhdessä asiakkaan kanssa mahdollinen jatkotuen tarve. Koulutuksen teemoja ovat: rahapelaaminen ilmiönä, rahapelaamisen puheeksiotto, riski- ja ongelmapelaamisen tunnistaminen, ongelmapelaaminen sekä lyhytneuvonta. Koulutuksen kohderyhmä: Koulutus on tarkoitettu sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöille sekä kaikille rahapelaamisen puheeksiotosta kiinnostuneille [Ilmoittautuminen](#)
- **Positiivisen mielenterveyden mittaaminen 26.10.2022 klo 10-14.30** verkkotilaisuus. Järjestäjänä THL. Tilaisuudessa esittelemme positiivisen mielenterveyden käsitettä, sen mittaamista sekä tutkimustuloksia, joissa positiivista mielenterveyttä on mitattu. Kohderyhmä Mielenterveyden edistämisen parissa työskentelevät ammattilaiset ja esihenkilöt, mielenterveysstrategiaa toteuttavat hanketyöntekijät ja kuntatoimijat sekä kaikki positiivisesta mielenterveydestä ja sen mittaamisesta kiinnostuneet. [Lisätietoja ja ilmoittautuminen](#)
- **Turvataidot ja kaveruus varhaiskasvatuksessa - Kiusaamiselle STOPPI, kiusaamisen ennaltaehkäisy turvataitokasvatuksen avulla. 26.10. klo 12.30-15.30** webinaari. Järjestäjänä AVI. Kohderyhmä varhaiskasvatuksen henkilöstö. [Lisätietoja ja ilmoittautuminen](#)
- **Seksuaaliterveyden edistämisen tietoisku: Kohdunkaula syövän seulonta 27.10.2022 klo 12.00-12.30** teams yhteyksin. Asiantuntijana Veli-Matti Partanen, kohdunkaulan syövän seulonnan kehittämisspäällikkö. Suomen Syöpärekisteri. Tilaisuus on osa seksuaaliterveyden edistämisen tietoisuuksien sarjaa. Tilaisuus on avoin sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille, järjestötoimijoille, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, koulujen, oppilaitosten, nuorisotoimen ja varhaiskasvatuksen

välle sekä kaikille asiasta kiinnostuneille. Järjestäjänä Pohjois-Savon seksuaaliterveyden edistämisen työryhmä. Tilaisuuden teams linkki ja tallenne 2vk ajan löytyvät [seksuaaliterveyden edistämisen sivulta](#).

- **Haavoittuva mieli – tunnista ja tue Mielenterveyden ensiapu® 1-koulutus 29.-30.10.2022.**

Kuopiossa. Koulutuksen järjestää PSSHP:n HYTE- tiimi. Koulutus on ensisijaisesti suunnattu kansalaisopiston henkilöstölle. Koulutuksessa saa tietoa mielen hyvinvoinnista ja siihen vaikuttavista tekijöistä, rohkaistuu huolehtimaan omasta ja läheisten mielenterveydestä sekä saa taitoja selvitä elämään kuuluvista vastoinkäymisistä. Jos paikkoja jää kohderyhmältä yli, niitä voi tiedustella helena.tormi@kuh.fi.

MARRASKUU

- **Pohjois-Savon Lapset puheeksi (LP)- menetelmän esimiespäivä. 1.11.2022 klo 13.30 -15.30.**

Teams. Kohderyhmä: Kuntien ja järjestöjen lähiesimiehet/ esimiehet, joilla on vastuu LP – menetelmää käytävistä alaista sekä LP-työn käytänteistä ja hyötyvät toisten samassa asemassa olevien pohdinnoista- sekä muut asiasta kiinnostuneet esimiestahot. Ohjelma julkaistaan myöhemmin.

- **Lasten ja nuorten perustason mielenterveys- ja päihdepalveluiden järjestäminen tulevilla hyvinvointialueilla -webinaari 1.11.2022 klo 9-14** verkkoyhteyksin. AVI/Valvira. Kohderyhmä: tulevien

hyvinvointialueiden ja kuntien lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluista vastaavat johtajat, esihenkilöt, asiantuntijat ja toimijat, sekä kaikki muut lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittämisestä kiinnostuneet. [Lisätietoja](#).

- **Turvataidot ja kaveruus - Kiusaamiselle STOPPI! 2.11.2022** klo 12.30-15.30 webinaari. Järjestäjänä AVI. [Lisätietoja ja ilmoittautuminen](#).

- **Valtakunnallinen Aggredi -seminaari 2.-3.11.2022**, Turku, Logomo. Seminaariin mahtuu 200 osallistujaa. Hinta 50e/ osallistuja. Seminaari on suunnattu niin ammattilaisille, opiskelijoille kuin kaikille väkivaltatyöstä kiinnostuneille. Ilmoittautumiset 2.9. mennessä. Järjestäjänä Aggredi. [Ohjelma ja ilmoittautuminen](#)

- **Valtakunnalliset Terveysneuvontapäivät 2.-3.11.2022** Lahdessa tai osallistu etänä. Tapahtuma toteutetaan hybridinä. Ilmoittautumisen yhteydessä valitse, osallistutko tapahtumaan paikan päällä vai etänä. Kohderyhmä: Huumeiden käyttäjille suunnattua sosiaali- ja terveysneuvontaa toteuttavat ammattilaiset, vertaistoimijat, terveysneuvontapalveluita käyttävät, sosiaali- ja terveydenhuollon muu henkilöstö sekä aiheesta kiinnostuneet päättäjät ja virkamiehet. Tilaisuus on maksullinen. [Lisätietoja ja ilmoittautuminen](#).

- **Pro-seminaari 3.-4.11.2022.** ProKoulun, ProSkolan ja ProVakan yhteinen seminaari Jyväskylän yliopistolla, livetapaaminen. Järjestäjänä Niilo Mäki Instituutti ja InterLearn- tuktimusyksikkö. Jaetaan tutkimustietoja hyviä käytänteitä kehittämistyössä mukana olevista kunnisat. Kohderyhmä: Pro-kehittämistyötä jo tekeville tai kehittämistyöstä kiinnostuneille tahoille. Maksuton. [Lisätietoja](#).

- **Suojele, älä sivuuta - tietoa lapsiin kohdistuvista seksuaalirikoksista ja niiden torjunnasta.**

8.11.2022 klo 8.30-15.30, Helsinki tai osallistu verkkoyhteyksin. Järjestäjänä Pelastakaa Lapset ja Etelä-Suomen AVI. Tule kuulemaan ammattilaisten, tutkijoiden ja viranomaisten puheenvuoroja lapsiin kohdistuvasta seksuaaliväkivallasta, siihen liittyvistä rikosprosesseista sekä seksuaaliväkivallan ennaltaehkäisystä. Seminaarissa saadaan lisäksi tietoa seksuaalirikoslain kokonaisuudistuksesta lapsiin kohdistuvien rikosten näkökulmasta. [Ohjelma ja ilmoittautuminen](#).

- **Rahapeliriippuvuus hallintaan – menetelmäkoulutus 8.11.2022 klo 9-14** Järjestäjänä

Rahapeliklinikka ja Sovatek-säätiö. Rahapeliriippuvuus hallintaan -menetelmäkoulutuksessa (1,5 päivää) osallistuja saa teoriaan ja käytäntöön perustuvan kokonaiskuvan rahapeliriippuvuuden hoidosta kognitiivisen käyttäytymisterapian viitekehyksen mukaisesti. Koulutuksen käytyään osallistujalla on valmiudet arvioida ja hoitaa henkilöä, jolla on rahapeliongelma. Koulutus perustuu Rahapeliriippuvuus

hallintaan - Terapeutin käsikirjaan ja Rahapeliriippuvuus hallintaan - Asiakkaan työkirjaan (Ladouceur & Lachance 2020). Kohderyhmä: Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö, joka työssään kohtaa asiakkaita ja potilaita, joilla on rahapeliongelma. Koulutuksesta saa todistuksen. [Ilmoittautuminen ja lisätietoja](#)

- **Saatavuuden ehkäisy osana kuntien ja alueiden ehkäisevän päihdetyön kokonaisuutta 8.11. klo 13-15.00. Webinaari.** Alkoholien saatavuuden ehkäisy on keskeinen ehkäisevän päihdetyön muoto. Syksyn webinaari tarjoaa työkaluja, kokemuksia ja keskustelun mahdollisuuksia kaikille ehkäisevää päihdetyötä suunnitteleville ja toteuttaville ammattilaisille. [Ohjelma ja ilmoittautuminen.](#)
- **Nuoren mielen ensiapu-koulutus 9.11.2022 klo 8.30-15.30** Pohjois-Savon liitto, Sepänkatu1, Kuopio. Koulutuksen tavoitteena on ehkäistä lasten ja nuorten mielenterveysongelmia, parantaa varhaista tunnistamista, vahvistaa aikuisen valmiuksia ottaa puheeksi mielenterveyteen liittyviä kysymyksiä. Kohderyhmä: 7-18-vuotiaita lapsia tai nuoria työssään tai vapaa-ajalla kohtaaville, esim. sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille, nuorisotyöntekijöille, opettajalille ja oppilashuoltoryhmän jäsenille ja urheiluseurojen valmentajille. [Lisätietoja.](#)
- **Haavoittuva mieli – tunnista ja tue Mielenterveyden ensiapu® 2-koulutus 16.-17.11.2022** Kuopiossa. Järjestäjänä POSOTE20 ja Pohjois-Savon HYTE-tiimi. Kohderyhmä: Pohjois-Savon alueen perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon ammattilaiset, erityisesti aikuisväestön parissa työskentelevät. Mielenterveyden ensiapu®2-koulutuksessa osallistujia saa valmiudet soveltaa mielenterveyden ensiavun askeleita. Koulutuksen käytyään osallistujia osaa ottaa puheeksi mielenterveyteen liittyviä asioita, tarjota apua ja tarvittaessa ohjata hoitoon. Koulutukseen mahtuu mukaan 20 henkilöä. Paikat jakautuvat 1-2/kunta, mutta jos jostain kunnasta ei tule osallistujia vapaat paikat jaetaan ilmoittautumisjärjestyksessä. [Tarkemmat tiedot ja ilmoittautuminen.](#)
- **Ota rahapelaaminen puheeksi! 18.11.2022 klo 9-12,** teams yhteyksin. Järjestäjänä: Peliklinikka ja Sovatek-säätiö. Koulutuksen jälkeen osallistujilla on valmiudet ottaa rahapelaaminen puheeksi, tukea asiakasta muutokseen lyhytneuvonnan keinoin ja arvioida yhdessä asiakkaan kanssa mahdollinen jatkotuen tarve. Koulutuksen teemoja ovat: rahapelaaminen ilmiönä, rahapelaamisen puheeksiotto, riski- ja ongelmapelaamisen tunnistaminen, ongelmapelaaminen sekä lyhytneuvonta. Koulutuksen kohderyhmä: Koulutus on tarkoitettu sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöille sekä kaikille rahapelaamisen puheeksiotosta kiinnostuneille [Ilmoittautuminen](#)
- **Mielenterveysmessut verkossa 22.-27.11.2022.** Mielenterveysmessuilla on tarjolla uutta tietoa ja tukea työhön sekä asiakkaiden kohtaamiseen.
- Syksyn seminaariohjelmasta poimittua: THL:n kehittämispäällikkö Teija Strand kertoo ikääntyneiden päihteiden käytöstä ja puheeksioton työvälineistä tiistaina. Järjestäjänä Mielenterveyden keskusliitto. Ohjelmasta löytyy myös maksutonta ohjelmaa. [Ohjelma ja lisätietoja.](#)
- **Mielenterveys- ja päihdeasiakkaan varhainen tuki ja hoito, Itä-Suomen yhteistyöalue. 23.11.2022 klo 12.30-15.30** webinaari. Tilaisuudessa syvennetään mielenterveysasiakkaan varhainen tuki ja hoito liittyvää teemaa alueellisten hankkeiden esimerkeillä ja mahdollistetaan alueellinen keskustelu ja toimijoiden verkostoituminen. [Ohjelma ja ilmoittautuminen.](#)
- **Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen päivä 24.11.2022 klo 9.30-15.30** [Lisätietoja ja ilmoittautuminen.](#)
- **Seksuaaliterveyden edistämisen alueellinen koulutus 24.11.2022 klo 8-12** KYS auditorio 1, M-rakennus, 2.krs tai liity mukaan teams yhteyksin. Teemana kohtaaminen seksuaaliterveyden edistämistyössä (sisältää puheeksioton). Järjestäjänä Pohjois-Savon seksuaaliterveyden edistämisen työryhmä ja KYS. Ohjelma julkaistaan myöhemmin [seksuaaliterveyden edistämisen sivuilla.](#)
- **Maksuttoman ehkäisyn kokeilu 24.11.2022 klo 12-16** webinaari. Kansallinen tilaisuus. Tilaisuudessa näkökulmana on sujuvien ja yhdenvertaisten ehkäisypalveluiden järjestäminen. Tilaisuudessa kuullaan kokemuksia jo tehdystä kehittämistyöstä. [Ohjelma ja ilmoittautuminen.](#)

JOULUKUU

- **HYTE-treffit 9.12.2022 klo 10–11** verkkoyhteyksin. Järjestäjänä THL ja Kuntaliitto. Kohderyhmä: kuntien hyte-koordinaattoreille ja muille hyte-työn tekijöille Tilaisuudessa kuullaan kuntien hyte-työn kehittämiseen ja johtamiseen liittyviä puheenvuoroja ja käydään yhteistä keskustelua. [Ohjelma ja lisätietoja](#)

OPPAITA JA VERKKOKURSSEJA

- THL on julkaissut **ohjeet kunnille ja hyvinvointialueille lähisuhdeväkivallan ehkäisyn** koordinaattiorakenteiden ja lähisuhdeväkivallan vastaisen toiminnan järjestämiseksi. Tarkistuslistan avulla voit nopeasti arvioida, miten kattavasti väkivallan vastaisen työn rakenteet on alueella järjestetty ja tarkistuslista ohjaa vaikuttamaan siihen, miten suositellut väkivallan vastaisen työn rakenteet ja menetelmät ovat hyvinvointialueella ja kunnassasi käytössä. [Tutustu ohjeisiin.](#)
-

AVUSTUKSIA

- **Kulttuurin ja luovien alojen rakennetuen haku käynnissä.** Rakennetuella edistetään kulttuuri- ja luovien alojen palveluiden sekä tuotanto- ja toimintamallien uudistamista ja digitalisaatiota. Hakuaika päättyy 31.8.2022. Ministeriö järjestää kesällä hakuklinikoita, joissa keskustellaan avoinna olevasta hausta ja hakemisesta, kerrotaan tarkemmin haun sisällöstä ja vastataan hakuun liittyviin kysymyksiin. Hakuklinikat järjestetään Teamsissa. Klinikoiden aikataulu löytyy ministeriön [tapahtumakalenterista](#) Tutustu tarkemmin [hakuilmoitukseen.](#)
- **Taiteen edistämiskeskukselta erityisavustukset Hyvinvointia kulttuurista ikäihmisille - hankkeisiin.** Hakuaika: 15.08.2022 - 15.09.2022. Avustusta voivat hakea kunnat ja kuntayhtymät sekä lisäksi yleishyödylliset oikeuskelpoiset yhteisöt (yhdistykset, säätiöt, osuuskunnat, yritykset) silloin, kun

suunniteltu hanke toteutetaan yhdessä kunnan kanssa. Avustukset on tarkoitettu kulttuurihyvinvointitoimintaa vahvistaviin hankkeisiin vuosina 2022–2023 osana kansallista ikäohjelmaa. Avustuksilla tuetaan väestön ikääntymiseen varautumista laajalaisesti ja kestävästi, kulttuurihyvinvoinnin osaamisen kehittämistä sekä hyväksi todettujen toimintamallien käyttöönottoa ja juurtumista, pitkäjänteistä ikäihmisille suuntautuvan taide- ja kulttuuritoiminnan kehittämistä mm. osana palvelunohjausta, lähetetoimintaa sekä etsivää ja löytävää kulttuurityötä. [Lisätietoja.](#)

- **OKM: Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetukseen haettavissa koronatukea vuosille 2022-2024.** Valtionavustus on tarkoitettu lasten ja oppilaiden kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukemiseen koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi. Hakuaika 15.9. mennessä. [Lisätietoja.](#)

KUNTALAISILLE

- **"Kukkia ja mehiläisiä" - miten juttelisin lapselle ja nuorelle seksuaalisuudesta.** Maksuton koulutus vanhemmille ja asiasta kiinnostuneille 29.9.2022 klo 18-20.30 Kuninkaankatu 26b26,5.krs, Kuopio. Ilmoittautuminen: johanna.luomala@puijola.net [Lisätietoja.](#)
- **Kaveritaitoja-verkkoryhmä.** Syksyllä starttaa jälleen Kaveritaitoja-verkkoryhmä. Ryhmä on tarkoitettu heille, jotka kaipaavat vahvistusta ja rohkaisua vuorovaikutukseen ja sosiaalisiin tilanteisiin. Nuorten ryhmään ovat tervetulleita kaikki 13–17 -vuotiaat ja nuorten aikuisten ryhmään jo 18 vuotta täyttäneet. Ryhmät kokoontuvat viikoittain n. 8 kertaa. Ryhmät alkavat syksyllä, tarkemmasta ajankohdasta ilmoitetaan myöhemmin. [Ilmoittautuminen ja lisätietoa](#)
- **Osallistu Pelituen E-neuvontaan, kun oma tai läheisen pelaaminen tai netin käyttö huolettaa.** Joka viikko 8.8. alkaen: Ma klo 11.30–12.30, ke klo 16–17.30 [Neuvonta - Pelituki \(Suomeksi\)](#) ja [Pelituki E-rådgivning \(På svenska\)](#)
- **Ensihuoli-koulutus. 30.8.2022 klo 17.-19.00** Teams. EHYT ry. Ensihuoli-koulutus tarjoaa valmiuksia päihteidenkäytöstä ja pelaamisesta syntyneen huolen puheeksi ottamiseen. Kohderyhmänä ovat henkilöt, jotka kaipaavat välineitä arkipäivän päihdehaittojen ja niistä syntyneen huolen kohtaamiseen ja

puheeksiottoon ihmisenä ihmiselle. Lisäksi koulutukseen voivat osallistua kaikki, joita kiinnostaa mahdollisuus toisten auttamisesta ehkäisevän päihdetyön vapaaehtoistoiminnassa. Ensihuoli ei ole ammattilaiskoulutus.

Koulutuksessa saat näkökulmia, ajatuksia ja vinkkejä puheeksiottoon päihdeasioista sekä omaan jaksamiseen, tuntemuksien käsittelyyn ja hyvinvointiin. [Lisätietoja.](#)

- **Pelotta väkivaltatyön avopalvelu perhe- ja lähisuhdeväkivallan katkaisemiseksi** sekä turvallisen arjen vahvistamiseksi Kuopion ensikotiyhdistyksessä. Väkivaltaa tai sen uhkaa kokeneiden, sille altistuneiden sekä väkivaltaa käyttäneiden auttamiseksi. Apua saatavilla maksutta, Pohjois-Savon alueella. Työskentely yksilö-, perhe- tai paritapaamisissa. Ota yhteyttä: Hilla Bäck p. 044 3697211 ja Vuokko Pekkarinen p.044 3697210

- **Välitäthän kuntasi asukkaille kohdistettua viestintää.** Pohjois-Savon HYTE kokoaa kahden viikon välein **Tiesitkö että... vinkkejä kuntalaisille.** Tällä kertaa vinkkinä "Tiesitkö että..." Vinkkejä lähetetään parin viikon välein ajankohtaisista aiheista. Vinkit löytyvät Pohjois- Savon HYTE:n facebookista, Twitteristä ja [nettisivuiltamme](#)

OTA ROHKEASTI YHTEYTTÄ HYTE-TIIMIIN!

- [Nettisivut](#)
- Seuraa meitä Facebookissa: Pohjois-Savon HYTE ja Pohjois-Savon ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö
- Seuraa meitä Twitterissä: PSHYTE
- PSHYTE tiimi [bloggaa.](#)

Kiitos, kun jaat HYTE-viestiä eteenpäin!

Julkaisemme HYTE-viestin joka kuukauden ensimmäinen torstai. Voit jakaa viestiä tai sen osia vapaasti eteenpäin asiasta mahdollisesti kiinnostuneille. Mikäli haluat tilata HYTE-viestin, ota yhteyttä sade.rytkonen@kuh.fi

Terveisin Pekka, Helena ja Säde

Yhteystiedot
Säde Rytkönen
044 717 6370
sade.rytkonen@kuh.fi

Helena Törmi
044 717 6878

helena.tormi@kuh.fi

[Jos haluat peruuttaa tilauksen, klikkaa tästä.](#)

